

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1725

Casus CXV. De Excommunicationibus reservatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39911

agere cum excommunicatis non toleratis. 1. Si agatur de eorum conversione. 2. Si urgeat necessitas vel notabilis utilitas; sic licitè ab eo repeti debet. 3. Excusat conjunctio vel subjectio; ex hoc capite licitè uxor agit cum marito excommunicato, filius cum patre, Religiosus cum Prælato, ut Prælatus seu Superior est. *Suar. Pirrh. n. 122. idèoque La Croix n. 215.* cum aliis dicit, Religiosum peccare mortaliter, si aliquid agat animo obediendi suo Prælato non tolerato, quia hoc esset cum eo communicare in spiritualibus, & contra gravem Ecclesiæ prohibitionem in ipso agnosce-
 14. lit excommunicatio. 8. Non toleratus privatur Ecclesiasticâ sepulturâ,

ita ut neque in loco sacro aut benedicto & ad sepulturam Fidelium destinato licitè sepeliri, vel à Clero solemniter ad sepulturam deduci, aut exequialia Sacra pro eo fieri possint, quia, cum quibus non licuit communicare in vitâ, cum iisdem nec post mortem communicare permissum est. *c. si Sacris 12. de sepult.* An, & quando sepulturâ Ecclesiasticâ privandi sint infantes, dubiè baptizati, negligentes Confessionem aut Communionem annuam, in actuali peccato, v. g. duello, ebrietate mortui, manifesti usurarii, raptores, concubinarij, item multa alia jus sepulturæ tam Regularium quàm Sæcularium concernentia, vide apud *Gob. tr. 5. c. 50. Eng. Pirrh. lib. 3. decret. tit. 28. La Croix l. 7. n. 235.*

CASUS CXV.

De Excommunicationibus reservatis.

Cato ex variis causis timet se excommunicationi obnoxium. 1. Quia adhuc impubes percussit Clericum. 2. Sed non portantem habitum clericalem, excommunicatum, degradatum, conjugatum, Eremitam, Novitium conversum. 3. Ex odio, levitate, ignorantia, ex causa defensionis. 4. Clericum ejusdem secum Ecclesiæ. 5. Clericum turpiter agentem cum sorore suâ. 6. Aquâ, luto conserpsit, frenum equi arripuit, in foveam impulit, vi vel fraude crumenam eripuit, chartas piætas ejus vestibus assuit. 7. Percussit volentem,

vel saltem percussorem non impedivit. 8. 9. 10. Dubitat, an possit absolvi ab Episcopo, si percussio sit vel non sit enormis, si Papam nequeat adire, vel percussio non sit publica, aut deducta ad forum externum. 11. An Superiores Regulares absolvere possint suos, & sæculares. 12. Quid si Religiosus percusserit Religiosum alteri Prælato subditum, vel Clericum sæcularem, vel contrâ. 13. Quid de excommunicatione ob hæresin. 14. Quid de legente, imprimente, retinente libros hæreticos. 15. Quid, si Author habeatur pro Catholico, aut legatur sola Epistola vel Concio hæretica.

retica. 16. Quid si liber ex professo non tractet de religione, contineat tamen aliquas hereses. 17. An hac, uti ipsa Bulla Cœne recepta sit in Germania. 18. Sed si quis ex causa vel affectu ignorantia ignoret librum esse hæresicum. 19. Aut legatur parum vel solum proœmium, aut alius prælegat. 20. Aut librum exiguo tempore retineat vel alteri vendat. 21. Quid circa libros primæ & secundæ classis. 22. An Episcopi ab heresi possint absolvere & dare licentiam legendi libros hæreticos. 23. Quid si Papa adiri non possit, possit autem scribi Romam. 24. Quid hic possint Prælati Regularis circa suos, & saculares. 25. A quo libri prohibiti expurgari debeant?

Quemadmodum variæ sunt causæ, ob quas incurritur excommunicatio, ita & variæ sunt excommunicaciones, aliæ enim sunt reservatæ, aliæ non reservatæ, aliæ reservatæ Episcopis, aliæ S. Pontifici, de plerisque egi sparsim tuis locis: de Religioso dimittente habitum & de Claustrum Monialium, *cas. 44.* De simonia, *cas. 46.* De pœnis duellantium, *cas. 35.* De reservatis Ordinario & in specie Archi-Episcopo Colonienſi; Item de reservatis in Bulla Cœnæ, *cas. 98. n. 17.* Pauca hic sunt addenda. 1. De percussione Clericorum. 2. De heresi, lectione, retentione, impressione &c. librorum hæreticorum. 3. De reservatis per Bullam Cœnæ.

QUÆR. I. Quid in specie circa percussionem Clericorum?

R. C. si quis suadente 27. *cas. 17.*
R. D. Jansen Pars II.

q. 4. ex Concilio Lateran. referuntur hæc formalia: Si quis suadente diabolo in Clericum vel Monachum manus violentas iniecerit, anathematis vinculo subjaceat, & nullus Episcoporum præsumat ipsum absolvere, nisi mortis urgente periculo, donec Apostolico conspectui præsentetur, & ejus mandatum suscipiat. Dicitur 1. Si quis, perquam voculam intelliguntur omnes baptizati cujuscunque sexûs & conditionis, etiam impuberes peccati mortalis capaces, viri & feminae, Ecclesiastici & Laici. Dicitur 2. Si quis Clericum vel Monachum, nomine Clerici venit omnis primâ tonsurâ initiatus, dummodo alicui Ecclesiæ deferviat, & habitum Clericalem gestet, quamvis sit excommunicatus, suspensus, verbaliter & non realiter degradatus, aut etiam sit conjugatus cum unica virgine. *c. unico de Cler. conjug. in 6.* Nomine Monachi intelliguntur omnes Religiosi utriusque sexûs etiam conversi & Novitii, imò etiam Tertiarii & Eremitæ, si sub certa Regula & Superiore vivant; quia favores sunt ampliandi. *Suar. Avil. & Theologi communiter.* Dicitur 3. *Suadente diabolo*, hoc est, injustè & illicitè, unde excusantur 1. Qui non ex odio & malitia Clericum percuriunt, sed ex joco, levitate, ignorantia, aut ex justa causa v. g. ad se & sua defendenda, servato tamen moderamine inculpatæ tutelæ. 2. Qui id faciunt correctionis causâ, etiamsi aliqua ira accedat, dummodo non excedatur in modo, sic Prælati & Præceptor Ecclesiastici

Ll in

in majoribus constitutus potest castigare Clericum peccantem etiam in majoribus constitutum. Prælati potest id per se vel illum Clericum aut Monachum, non autem per Laicum secularem, *c. Universitatis 24. de sent. excomm.* nisi aliter corrigi, capi, vel incarcerari non possit, aut consuetudo habeat, ut id fiat per Laicum. *c. ut fame 35. V. Laici eodem;* quod probabiliter etiam extenditur ad patrem, quamvis *Molin. Laym. c. 5. n. 9.* probabilius teneant oppositum, eò quòd jura tantum permittant patri castigare filium in minoribus constitutum, 3. Socius percutiens socium ejusdem Ecclesiæ non incurrit excommunicationem, quia ob assiduam conversationem facile fit, ut se invicem percutiant. *cap. ex timore 10. de sent. excomm. Glos. lin. ibidem Abbas, Pirrh. n. 68.* 4. Ab Excommunicatione excusatur, qui percutit Clericum turpiter agentem, vel etiam solum turpia oscula, tactus vel amplexus tractantem, cum matre, filiâ, sorore vel uxore, modò percussio fiat in continenti & non ex intervallo, tunc enim, quamvis percutiens peccet, percussio tamen non censetur esse facta suadente diabolo, sed ex vehemènti passione ob justum dolorem. *Suar. Pirrh. n. 70. Idque Schmalzgrub. l. 5. decret. l. 39. num. 239.* dicit esse verum, etiamsi quis studio expectet turpiter agentem, ut percutiat, dummodo absit dolus, & n. 232. id meritò extendit ad omnem percussorem factam ex passione animo non plenè advertente, ut, si

Clericus in lusu percutiat socium, quia pœnalia strictè accipienda sunt. Dicitur 5. *Violentas manus injecerit,* per quas particulas primò intelligitur omne opus externum, graviter injuriosum, aut quamvis secundum se sit quidem leve, etiam tamen horribiliter contra Reverentiam Statui Clericali vel Religioso debitam, ut lapillis, aquâ, luto &c. conspergere, vehementer arripere frænum equi, cui Clericus vel Monachus insidet, persequi Clericum fugientem, ita ut in foveam vel fluvium incidat; eum detinere in custodia; ense, fuste, vel aliter percutere, vulnerare, occidere etiam veneno; baculum, pileum, vestem &c. ei per vim eripere; secus est, si quis sine vi occultè crumenam abscondat, vestes in lecto jacentes auferat. *Laym. l. c. Eng. à n. 135.* Idem videtur dicendum, si quis vestibus Clerici clam chartas pictas vel aliquid probrosi assuat, ut à populo rideatur. Aliud est, si per vim aliquam vel contumeliam realem id fiat, aliàs non potest venire sub violenta injectione manuum. 2. Excommunicationem incurrit, qui Clericum etiam volentem graviter percutit. Ratio est, quia hæc pœna est statuta non tam in favorem privati Clerici, quàm in favorem totius Ordinis Clericalis, cui favori privatus renuntiare non potest: propter eandem causam etiam excommunicationem incurrit Clericus se ipsum ex ira vel tædio vitæ graviter percutiens. *Mol. Suar. d. 22. §. 1. num. 29. de Cens. 3.* Eandem incurrunt mandantes,

dantes, consulentes, cooperantes percussione suo nomine factam, rati-habentes, non impediētes, si ex iustitia vel officio erant impedire obligati, ut Reges, iudices, tutores, patres, heri &c. Colligitur ex *c. quanta 47. de sentent. excomm. DD. cit.* Quandonam autem percussio sit publica & percutiens ideo vitandus, dixi *cas. preced. à n. 3.*

QUÆR. II. Quis à percussione Clerici possit absolvere?

R. Quamvis hæc excommunicatio sit Papæ reservata, ideòque ipse solus vel ejus Legatus ab eà regulariter absolvere possit, attamen in seq. Casibus etiam potest Episcopus. 1. Quando percussio non est enormis, *cap. pervenit 17. de sent. excom.* percussio autem enormis dicitur, quæ notabile vulnus vel notabilem corporis maculam affert, aut quæ multi capilli extrahuntur, copiosus & immodicus sanguis effunditur, vel percutitur persona in dignitate constituta, etiam tantum alapa, velut Episcopus, Abbas &c. percussio verò non censetur enormis, si fiat pugno, palma, lapide non relincente vestigium, quamvis aliqua gutta sanguinis è naribus effluant. *Mol. Dian. p. 9. l. 4. resol. 19.* 2. Ab Episcopo absolvi possunt omnes habentes justum impedimentum, quominus ad Papam vel ejus Legatum accedere possint. *Pirrh. n. 82.* Item, qui non sunt sui juris, ut filii-familias, servi, Moniales &c. *c. mulieres 6. de sent. excom.* & quidem si impedimentum accedendi Papam sit perpetuum, simpliciter

absolvuntur ab Episcopo, præstita cautione de parendo mandatis Ecclesiæ & satisfaciendo parti læsæ; & quidem parti læsæ debet satisfieri actu, vel si pro tunc non possit, debet saltem præstari cautio fidejussoria vel pignoratitia: Si verò impedimentum sit temporale, debet insuper ab omnibus, exceptis pueris, juramentum exigi, quòd absolutus, quamprimum potuerit, se velit sistere Sedi Apostolicæ, ut ejus mandatum de satisfaciendo Ecclesiæ suscipiat; quod si neglexerit, cessante impedimento se præsentare, vel parti læsæ satisfacere, in censuram reincidet ipso jure. *c. 11. 13. 58. de sent. excom.* 3. Possunt absolvere Episcopi, quando percussio est occulta, nec ad forum externum deducta, ad quod censetur deduci, si coram legitimo Superiore denuntietur & citetur, *Regin. Pirrh. n. 40.* quandonam autem percussio sit publica & percutiens ideo vitandus, dixi *cas. precedenti à n. 3.* 4. Prælati exempti & participantes cum Mendicantibus in hac parte ferè eandem habent potestatem cum Episcopo, ità ut suos Religiosos se invicem percutientes absolvere possint, si percussio non sit enormis, solent tamen Superiores Ordinum in Germania aliisque partibus multum Romæ distantibus, impetrare privilegia specialia suos etiam ab enormi percussione absolvendi. *Castrop. Eng. num. 149.* imò Religiosos participantes cum Mendicantibus de facto habere privilegium absolvendi ab omnibus Casibus & Censuris extra Bullam Cæ-

10.

11.

næ reservatis, per consequens etiam à simonia & percussione Clerici, non tantum respectu suorum Religiosorum, sed etiam respectu Sæcularium, præstita tamen præviè satisfactioe parti læsæ, docet *Spor. in Theolog. Sacram. p. 3. c. 6. an. 740. Schmalzgrub. num. 256. Bordonus de priv. Cler. c. 21. à n. 327. & alii citandi casu seq. n. 18. & Ordinem Præmonstratensem communicare cum Mendicantibus, dixi cas. 11. num. 5.*

12. 5. Si Religiosus percusserit Religiosum alteri Prælato subditum, debet absolvi à suo Prælato, consentiente Prælato percussi, & utriusque consensu satisfactio imponi, c. *cum illorum 32. de sent. excomm.* Econtrà si Religiosus percutiat Clericum sæcularem, debet absolvi ab Episcopo, cum consensu tamen Abbatis, si hic sit exemptus; quòd si Prælatus consentire nolit, præsumitur consensus Ordinis, in illo saltem casu, quo ipse Prælatus non habet potestatem absolvendi. *Cabassutius in jure Can. l. 5. c. 1. n. 9.* Reliqua quæ ad absolutionem à Censura faciunt, dabo *casu seq.*

13. QUÆR. III. Quid circa Excommunicationem propter hæresin?

1. Prima excommunicatio Bullæ Cænæ est in hæreticos, eorumque fautores, defensores & receptores, ut autem hæc excommunicatio incurratur, requiritur 1. ut hæresis non sit purè materialis, sed formalis cum pertinacia, ut explicavi *cas. 14. à n. 13.* 2. Ut exterius manifestetur, nam cogitationes purè internas non punit Ecclesia, & quidem actio ma-

nifestativa debet esse mortaliter mala, & fieri animo asserendi vel profitendi hæresin, quapropter excommunicatus non est, qui ex bono motivo ad habendum consilium vel instructionem hæresin internam aperit: qui ideo non genua flectit, caput non denudat, quia internè negat Christum esse in Eucharistia præsentem, si hoc faciat in istiusmodi circumstantiis, vi quarum à videntibus judicatur esse hæreticus, censetur externè profiteri hæresin, ideòque incurrit dictam excommunicationem; secus si alteri iustæ excusationi, v. g. distractioni adscribi possit. *Azor l. 8. c. 10. q. ult. Sanch. l. 2. Moral. c. 8. n. 7. & 17. Idem Sanch. c. 10. n. 9.* dicit, receptores, auxiliares, defensores excommunicationem tunc tantum incurrere, quando hæreticus ob præstitum sibi auxilium vel favorem reverà manus iudicis effugit aut hæresin latius spargit, ejusmodi enim leges pœnales intelligendæ sunt *secuto effectu.*

- QUÆR. IV. Quid circa libros hæreticos? 14.

1. Excommunicatio in hæreticos etiam extenditur ad eos, qui sine auctoritate Apostolicâ eorum libros hæresin continentes vel de Religione tractantes scienter legunt, etsi legant ex intentione refutandi & sine periculo perversionis, qui eos retinent, quomodolibet defendunt, imprimunt, hoc est, proximè concurrunt ad impressionem, ponendo typum, humectando chartam, subministrando sumptus &c. Ad hæc autem ex-

15. communicationem incurrendam requiruntur 4. conditiones. 1. Debet liber esse scriptus ab hæretico, etsi non sit impressus, quare non incurritur excommunicatio, si legatur liber scriptus à Catholico, vel ab eo, qui publicè habetur pro Catholico, quamvis textus scriptoris hæretici ad verbum habeat insertos, aut ipse liber etiam hæresin contineat, vel legatur animo discendi hæresin, etsi tunc peccet mortaliter. *Nav. Sanch. c. 10. n. 23. Spor. t. 2. c. 3. num. 3.* Ubi id extendunt ad legentem Epistolam in causa Religionis scriptam ab hæretico, vel Concionem separatim editam, quia hæc propriè & usitatè non veniunt nomine libri, verba autem legis pœnalis strictè interpretanda sunt; sed probabilius est, quòd legens ejusmodi Concionem vel Epistolam etiam separatim editam excommunicationem incurrat. Ratio est, quòd hæc videatur esse intentio legis prohibentis, nam si ejusmodi Epistola aut Concio esset inserta libro hæretico, tunc unam vel alteram paginam legens juxta omnes excommunicationem incurrit, & Ecclesia prohibens librum hæreticum videtur prohibere omne scriptum aptum constituere librum, & hic ponitur liber velut species principalis pro genere, & ejusmodi scriptum separatim verè ad libros reducitur; accedit, quòd sic libri hæretici dissolvi & per sphaeras separatos ex toto legi & lex tam salutaris facillè eludi posset. *Pagn. conf. 197. 2. Requiritur, ut liber vel hæresin contineat, vel ex pro-*

*fesso de Religione tractet, videlicet explicando Scripturam vel Casus Conscientiæ de Sacramentis, Statu Clericorum & Monachorum, de Dei & Sanctorum cultu & similibus disputando. Unde deducitur 1. Hac prohibitione non comprehenduntur libros infidelium, videlicet: Turcarum, Judæorum & quorumlibet non baptizatorum, quia non sunt libri hæretici. 2. Non comprehenduntur libros hæreticorum historicos, poëticos, medicos & similes de Religione ex professo non tractantes, nec hæresin continentem; si tamen vel unam hæresin etiam obiter contineant, totus liber est prohibitus, usquè dum per inquisitores fuerit purgatus, quia tenor Bullæ prohibet omnes libros hæreticorum disjunctivè, si vel de Religione tractent, vel hæresin contineant, ergo ad incurrendam excommunicationem sufficit unam partem verificari. *Laym. l. 2. t. 1. c. 15. n. 4. Pirrh. l. 5. t. 7. n. 20. Eng. ibidem n. 9.* dicunt in partibus nostris Septentrionalibus, ubi non habentur inquisitores Fidei, Bullam non esse in tanto rigore receptam, sed libros hæreticorum Historicos, Mathematicos & similes de Religione ex professo non tractantes, etsi hic & nunc hæresin aut calumnias in Clerum vel Ecclesiam infertas habeant, ut Geographia Mûnsteri, opera Erasmi Rotterodami, exceptis quibusdam ejus colloquiis, sinè expurgatione legi posse, nisi sub schemate historico vel simili, præcipuum eorum institutum esset, Ecclesiam convellere, Statum*

17. Ecclesiasticum calumniari, veluti Sleidanus, Aventinus, aliqua opera Münsteri &c. hi utique sub excommunicatione manent prohibiti. In multis Germaniæ Provinciis ipsam Bullam Cænæ non esse usum receptam, ideoque nec obligare testatur *Becanus* 2. 2. c. 15. q. 2. n. 6. *March. in tribun. tom. 2. tr. 4. q. 8.* Ratio esse potest primò, quòd Bulla Cænæ in multis locis Germaniæ non sit publicata, debere autem Bullas, præsertim circa Censuras, ut obligent, per Ordinarios publicari in partibus, patet ex *c. cum infirmitas* 13. de *pœnit. & remiss.* 2. Legi Pontificiæ obediendum quidem est, tamen contra eam etiam admitti causas vel consuetudines rationabiles, constat ex toto titulo de consuetudine, & quamvis sit irrationabile, ut crimina in Bulla Cænæ damnata licet & impunè committantur, tamen non est irrationabile, ut in locis longè Româ distitis ista crimina ob difficilem accessum ad Papam non sint reservata, ideoque quoad hoc in his partibus, potest esse consuetudo rationabilis, quamdiu Papa non contradicit. *V. Eng. l. 1. decret. de consuet. & l. 5. tit. 39. à n. 122.*

18. 3. Requiritur, ut ejusmodi libri legantur, retineantur, imprimantur & defendantur *scienter*, nam ignorans librum esse hæreticum etiam crassa aut quodammodo affectatâ ignorantia, modò non sit cum ingenti temeritate conjuncta, ut si esset fama publica de prohibitione libri, & tamen quis credere aut inquirere nollet, excommunicationem non incur-

rit. *Tamb. Pirrh. Krimer l. 5. n. 728.*

4. Legi debet materia notabilis & sufficiens ad mortale, & quamvis *Sanch. Rodrig.* aliique dicant non sufficere integram paginam majoris voluminis, attendendam tamen puto materiam, nam si liber frequentes contineat hæreses, etiam aliquot lineas legere erit mortale, ut habet communior cum *March. & Spor. n. 28.* quia tunc est majus periculum perversionis; si tamen non ita frequentes habeat hæreses, aut legatur materia indifferens, locum habet sententia *Sanch.* De cætero non tantum prohibetur ipse liber, sed & procerium aut Epistola ad Lectorem, si in sufficiente quantitate legantur, idque tenet, sive per te legas, sive per aliū tibi prælegi facias, quia tunc lectio fit nomine tuo. Aliud est, si te non inducente alius legat, & tu nudè auscultes. *La Croix cum multis hic n. 342.* Deinde sicut in legente requiritur materia notabilis, sic & in retinente tempus notabile, non enim statim peccat mortaliter, qui per unum alterumve diem detinet cum animo tradendi inquisitoribus, sed si tamdiu, ut moraliter censeatur non habere animum tradendi: nec refert, sive per se, sive per alium detineat. Dixi animo tradendi inquisitoribus, uti præcepit Julius III. & Pius IV. ubi tamen non viget inquisitio, satis est, si comburatur, imò si quis habeat libros hæreticos ex hereditate, *Florent. de Cocq. in princip. Theol. l. 4. c. 4. S. 3.* dicit eos posse vendi Bibliopole hæretico vel mutare erga libros

Catholicos ad evitandum grave damnum; idem dicit *Less. in auct. cas. 21.*

21. QUÆR. V. Quid circa indicem librorum prohibitorum?

R. Ut Fideles scirent, quos libros vitare debeant, Ecclesia confici jussit indicem librorum prohibitorum eumque divisit in duas partes, in prima ponuntur omnes libri hæreticorum, qui vel hæresin continent, vel tractant de Religione, hi omnes prohibentur sub excommunicatione in Bulla Cœnæ reservata, huc reducuntur omnes libri hæresiarcharum, quamvis nec de Religione agant, nec hæresin contineant, non tamen prohibentur sub excommunicatione reservata. Ad secundam classem reducuntur & prohibentur sub excommunicatione non reservata omnes libri Astrologiæ judicariæ, seu divinationes de futuris contingentibus, libri tractantes ex professo obscœna, magica &c. Item regulâ 4. indicis etiam prohibentur legi S. Biblia vulgari idiomate sine Episcopi vel inquisitoris licentiâ; sed prohibitionem secundæ classis in Germania non esse receptam testatur *Laym. supra n. 8.* quia à majori parte non observatur, & non est, qui observantiam urgeat.

22. QUÆRES VI. Quis possit absolvere ab hæresi & dare licentiam legendi libros hæreticos?

R. I. In his partibus ab hæresi aliisque casibus sive in, sive extra Bullam Cœnæ S. Pontifici reservatis absolvere, & licentiam libros hæreticos legendi, retinendi & prohibitos corrigendi &c. dare possunt Episcopi &

Nuntii Apostolici, & quamvis hæc potestas Episcopis à Trid. concessa loquatur tantum de delictis occultis, ad forum contentiosum non deductis, & insuper hæc facultas probabilius videatur revocata per Bullam Cœnæ, uti nunc docet communis cum *Suar. Garc. Barb. Leur. l. 5. q. 200.* testanturque sic declarasse Gregorium XIII. & Clem. VIII., tamen in Germania, ubi est multitudo hæreticorum, & difficilis ad Papam accessus, casus Papales probabiliter fiunt Episcopales, ita ut Episcopi ab hæresi occulta & publica pro foro in- & externo quâ delegati Sedis Apostolicæ, abjuratâ prius hæresi & injunctâ pœnitentiâ, per se & delegatos suos absolvere possint. *Nav. Sylv. Covarr. Felin. Laym. Pirrh. l. 5. tit. 7. n. 42. Schmalzgrub. ibidem n. 372.* quod si præsens sit Legatus Apostolicus, probabilius hic adeundus erit, quamvis & tunc adiri posse Episcopum probabiliter censet *Laym. l. 1. t. 5. p. 2. c. 6. n. 6.* Hoc certum est, Episcopos non posse absolvere hæresiarchas, seu novæ hæresis authores, neque relapsos in hæresin, nequidem in foro conscientiæ. *Pirrh. l. c. 2.* Si Papa vel ejus Legatus adiri non possit personaliter, possit autem scribi Romam pro absolutione saltem per Confessarium vel alium, non posse tunc absolvere Episcopum, docet *Bonac. & La Croix l. 7. n. 149.* ubi testatur sic habere praxin, sed oppositum probabilius docent *Sanct. Palao, Dicast. Schmalzgrub. Reiffenst. n. 393.* Ratio est, quod jura solum

23

cxi

exigant, ut reus personaliter adeat Papam, ergo si hoc non possit, ad aliud à jure non impositum minimè tenetur, & cum ferè semper sit occasio scribendi Romam, saltem per Confessarium vel Parochum, casus Papales vix unquam fierent Episcopales, quod est contra communem. 3. Certum est, Prælatos regulares non posse absolvere sæculares ab hæresi etiam occulta, quia Alex. VII. damnavit hanc 4. propositionem: *Prælati regulares possunt in foro conscientia absolvere quoscunque sæculares ab hæresi occulta & ab excommunicatione propter eam incursum.* An verò possint absolvere suos vel iis facultatem dare libros hæreticos legendi, est difficile definire, eò quòd privilegia, si quæ hac in parte habuerint, per Gregorium XV. sint renovata, quam revocationem innovavit Urban. VIII. 2. Aprilis 1631. *La Croix* à n. 389, adducit multa pro & contra, & nihil audet definire, quamvis testetur multos viros doctos & sapientes à suis Provincialibus & Generalibus

variorum Ordinum ejusmodi licentiam sine scrupulo petere & impetrare; dicendum igitur videtur cum *Schmaltzgr.* & multis, quos ipse citat & sequitur n. 208. quòd Superiores Regularium, vi privilegiorum antiquorum, suos non possint ab hæresi absolvere, aut suis dare licentiam legendi aut retinendi libros hæreticos, sed solent Ordines Religiosi post supradictas revocationes Romæ petere & impetrare, saltem ad tempus, nova privilegia absolvendi suos, & dandi suis licentiam legendi libros prohibitos, ut testatur *Engel* supra n. 12. 4. Expurgatio librorum prohibitorum secundæ classis (nam libri hæretici seu primæ classis expurgari non permittuntur) in Germania, ubi index quoad secundam classem in tali rigore non est receptus, fieri potest per quemlibet hominem doctum, quamvis utique melius foret, si fieret autoritate Episcopi vel Superioris.

Lay. l. c.

CASUS CXVI.

De Suspensione, Interdicto & Absolutione à Censuris.

Darius Clericus interrogatur 1. Quid sit suspensio, depositio, degradatio. 2. Quotuplex. 3. Quid si suspensus ministret in officio, vel beneficii fructus percipiat. 4. An suspensus in una Diocesi sit suspensus in alia. 5. Ex quibus causis incurratur suspensio; an Religiosi ab ea absolvere possint. 6. Quid sit interdictum. 7. Locale, personale, mixtum. 8. 9. 10. 11. Quæ officia divina tempore interdicti pro-